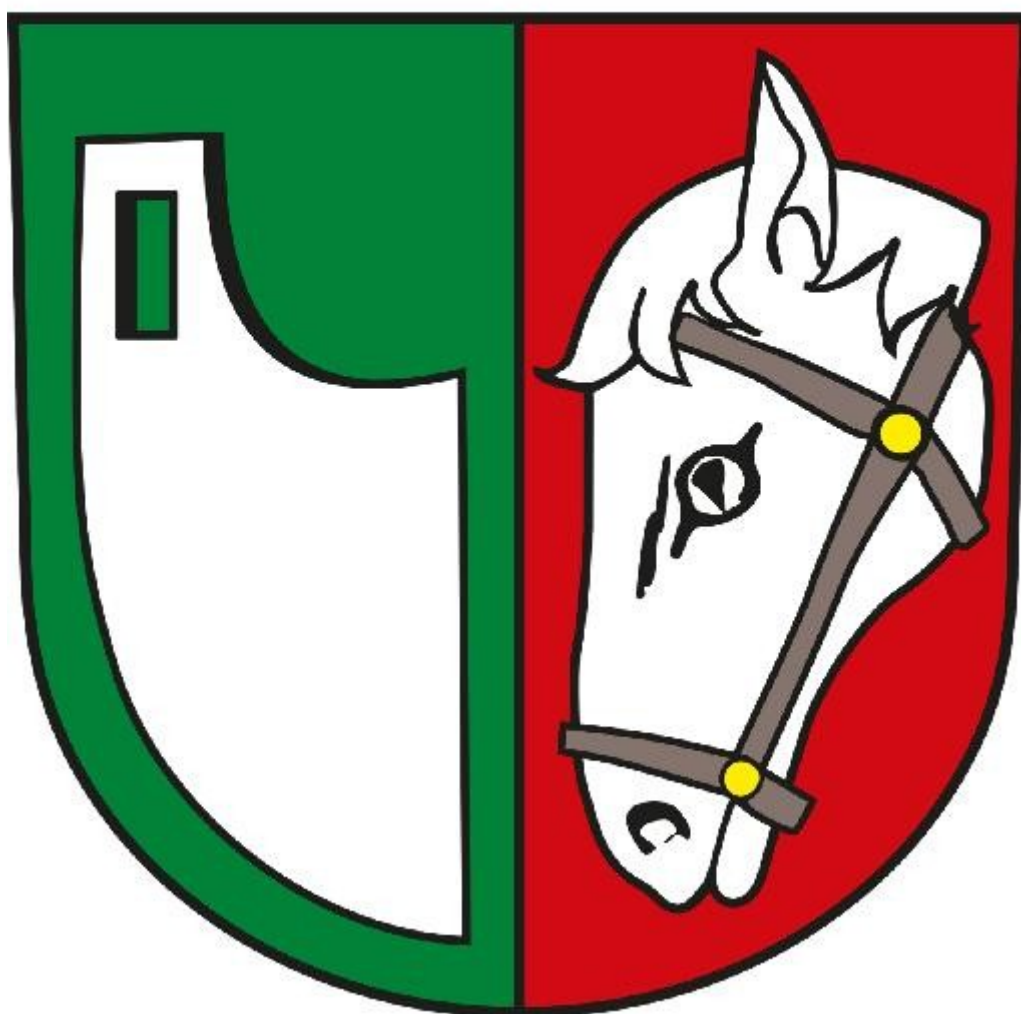

Strategický rozvojový dokument

Jarcová

Na období let 2019 – 2026

Přijat zastupitelstvem obce Jarcová na jeho 16. zasedání dne 7.9.2020 pod bodem jednacím Z 16/5.

Obsah:

- A. Analytická část
 - A.1 Charakteristika obce
 - A.2 Území
 - A.3 Plán rozvoje

Obec leží na úbočí nejvýchodnějšího výběžku Hostýnských vrchů. Nachází se v severní části Zlínského kraje – v okrese Vsetín. Katastr obce se rozkládá na levém břehu řeky Vsetínské Bečvy v délce 3 km ve směru na jih od města Valašské Meziříčí a zaujímá rozlohu 525 ha. Starostou obce byl zvolen Ing. Ivo Veselý, který má po ruce dva místostarosty, jimiž jsou Ing. Jaroslav Šula a JUDr. Tomáš Krchňák. Dalšími členy jedenáctičlenného zastupitelstva jsou ve volebním období 2018-2022:

Ing. Věra Šulová

Ing. Marie Hrabovská

Ing. Ivo Bajzík

Mgr. Jiří Hrabovský

Martin Kuráň

Jana Kozáková

Jaroslav Směták

Rostislav Bača

Ke dni 1.1.2020 žilo v obci 864 obyvatel.

Od roku 1993 je obec oprávněna používat obecní znak a prapor. Obecní symboly byly schváleny v k 600. výročí založení obce. Znak představuje zeleno-červeně půlený štít, napravo postavená stříbrná radlice, vlevo stříbrná hlava koně s černou ohlávkou se dvěma zlatými puklicemi. (Místopisy ČR, 2019)

Historie

První **historická** doložená zmínka o obci je z roku **1393, kdy se připomíná pod názvem Jarcova Lhota**. Tento letopočet je považován za rok založení obce. V té době byla součástí biskupského lenního panství Arnoltovice-Meziříčí. Obec je dále zmiňována v různých zdrojích takto: Jarczowam Lhotam (1392), Jarczowa Lhota (1396), Jarczowa (1505, 1565, 1751), Jarczowu (1535) nebo také Jarczowa Lhotka (1694). Současný název Jarcová se objevuje poprvé až v roce 1872. Existují dvě varianty toho, jak vůbec název vzniknul. První se přiklání k tomu, že název obce vzniknul ze jména „Jarec“. Ta druhá, méně pravděpodobná varianta, odvozuje jméno od místního výrazu „járek“. O tom, jak Jarcová vypadala na konci středověku a v následujících stoletích, se bohužel mnoho zápisů nedochovalo. Víme ale například, že v roce 1516 bylo v Jarcové 10 usedlých a fojt, v roce 1629 už to bylo 20 sedláků, 19 zahradníků a 12 chalup. Dle vizitačního extraktu z roku 1667 pak bylo v Jarcové 5 selských gruntů, 6 zahradníků a 9 chalupníků.

Počátek pravidelného školního vyučování spadá do roku 1800, škola byla postavena v roce 1823. (Nekuda, 2002, s. 735 – 736)

„Ačkoliv se zdá, že Jarcová je v současnosti obcí převážně nevěřících lidí (není zde kostel), nebylo tomu tak vždy. Za zmínku stojí i známý počet věřících. Většina obyvatel byla v minulosti katolického vyznání. V roce 1900 bylo v Jarcové 727 katolíků (ti v té době náleželi k farnosti Valašské Meziříčí) a 35 evangelíků.“ (Obec Jarcová, 2019)

Počátky kultury v Jarcové sahají až do roku 1906, kdy byl založen čtenářsko-pěvecký spolek Snaha. Sbor dobrovolných hasičů pak vzniká r. 1908. Z dalších spolků v Jarcové vznikají: Hospodářský spolek (1925), Domovina čs. domkářů a maloročníků (1925), Spolek katolické omladiny (1933), Dělnická tělovýchovná jednota (1933), místní organizace Odborové jednoty zemědělských a lesních zaměstnanců a jednota Čs. Orla (1934). V Jarcové bylo zřízeno i kino, ale to až po válce roku 1950. (Obec Jarcová, 2019)

Obě světové války se na osudu Jarcové také podepsaly. Z dostupných pramenů vyplývá, že během první světové války padlo 28 občanů. Ačkoli během druhé války nebyla v obci žádná ilegální nebo partyzánská skupina, několik Jarcovanů bylo pro odbojovou činnost zadrženo a 3 byli bohužel popraveni.

1.1 Zeměpisná charakteristika

Nadmořská výška v oblasti Bečvy je 300 m a sahá až do výšky 535 m (oblast hřbetu pod samotou Na Uhlisku) – nejvyšší bod obce.

Rozloha obce zabírá 525 ha. Zeměpisné souřadnice jsou 49°26'40" s. š., 17°57'57" v. d.

1.1.1 Geologicko-pedologická charakteristika

Geologické podloží je tvořeno vsetínskými vrchy. Je to flyš s převahou šedých a zelenošedých vápničitých jílovců s hojnými polohami glaukonických pískovců. Staří spodní oligocén až svrchní eucén. Na tomto podloží vznikají těžké jílovitohlinité kambizemě kategorií B.D. Obec Jarcová je označována za výrobní oblast horskou a výrobní typ bramborářsko-obilnářský. Převládajícím půdním typem jsou střední podzolovité půdy karpatského flyše. V údolí podél toku řeky Bečvy se nacházejí nivní půdy-hnědé půdy, písčité až štěrkovité, pH je slabě kyselé, využívané jako orná půda, méně úrodné. Na svazích můžeme najít mělké půdy, hnědé, pH je kyselé až silně kyselé. Tyto oblasti jsou užívány jako louky a pastviny.

Struktura pěstovaných plodin-na orné půdě lze v osevním postupu střídat tyto plodiny: kukuřice, píce na orné půdě, obiloviny (pšenice, ječmen – ozimý a jarní, oves), řepka olejná, trávy na seno a seno popř. jiné tržní plodiny vhodné pro tuto oblast.

Nedaleko Jarcové v obci Bystřička se vyskytuje lom, který má význam především pro místní obyvatele. Jsou zde malá ložiska stavebního kamene v pískovcových pásmech ve flyši. Těžba probíhá příležitostně. Stejný lom se nacházel také v Jarcové okolo r. 1888, který poskytoval jako jeden z mála také kámen vhodný k výrobě pomníků.

Významným geomorfologickým útvarem je Jarcovská kula. Jedná se o skalní útvar (věž) vysoký 8 m, který je tvořen horninami slepenco-pískovcového flyše a jehož povrch byl v minulých dobách výrazně modelován zvětráváním. Nachází se v lese asi 0,5 km jihozápadně od středu obce v nadmořské výšce 415–430 m. Podle pověsti ji zde upustil čert, když chtěl obrátit tok potoka Senice v Lidečku (Čertovy skály). V roce 1999 byla vyhlášena přírodní památkou.

1.1.2 Atmosféricko-hydrologická charakteristika

Průměrná roční teplota v této oblasti za rok 2018 je 9,5 °C. Odchylka od normálu, který byl naměřen v r. 1981-2010 činí rozdíl + 2 °C. Průměrný roční úhrn srážek v roce 2018 je 600 mm. V minulosti byl průměr odhadován až na 1000 mm srážek ročně, což činí až čtyřicetiprocentní pokles srážek. Průměrná výška sněhové pokrývky je cca 20 cm.

Meteorologické rekordy je možné dohledat ze stanice ČHMÚ, která se nachází v prostorách hvězdárny ve městě Valašské Meziříčí. Ta je vzdálená od obce asi 2 km vzdušnou čarou. Maximální teplota, kterou zde naměřili je 36,6 °C (9.8.2015) a naopak ta nejnižší -26,6 °C (7.1.1985) Maximální

denní úhrn srážek byl 159,4 mm (6.7.1997) a maximum nového sněhu za 24 hodin bylo 40 cm (29.12.2005). Dále pak maximální sněhová pokrývka dosáhla výšky 79 cm (13.2.2006).

Jarcovou protéká řeka Vsetínská Bečva, která pramení na svazích Trojačky (880 m.n.m). Její tok dále protéká údolími a po 59,5 km dochází k soutoku s Rožnovskou Bečvou. Po spojení těchto dvou řek pokračuje jako Bečva, která se dále vlévá do řeky Moravy.

S protékající řekou a maximálním úhrnem srážek jistě souvisí tzv. tisíciletá voda, která je spojena s katastrofickými povodněmi v červenci roku 1997, kterými byla obec zasažena. Patřila k nejvíce postiženým oblastem v okrese. Tlaková níže způsobila neobyčejně intenzivní míru srážek, které rozvodnily Bečvu natolik, že v obci kulminovala na 669 m³/s. Řeka si vytvořila vlastní nová koryta, kterými voda protékala a ničila vše, co jí stálo v cestě. Následkem bylo několik mrtvých, poškozené domy a obrovské škody na majetku občanů.

Na katastru obce se nenachází žádný rybník ani vodní nádrž.

1.1.3 Biosférická charakteristika

Lesy obce zabírají celkem 54,10 ha. Hlavní dřevinou je smrk ztepilý (76 % plochy), dále buk lesní (10 %) a borovice lesní (4 %). Ostatní dřeviny jsou zastoupeny do 2 % rozlohy. Věková skladba dřevin je značně nevyrovnaná.

Z vzácných rostlin zde můžeme najít např. ladoňku karpatskou či jaterník podléšku. Mezi další vzácnější vyskytující se druhy patří vstavač mužský, prstnatec májový, lilie zlatohlavá nebo kyčelnice žláznatá. Na katastru obce se nachází také tři staré hodnotné stromy, jimiž jsou javor klen, jasan a dub.

Říše živočichů obsahuje pestrý vzorek. Třída savců je zastoupena běžnějšími druhy, jako je zajíc, srnec, kuna skalní, tchoř, kolčava, jezek apod. Ptačí fauna je poměrně bohatá, jelikož zahrnuje 97 druhů ptáků – z toho 75 hnízdicích. K vzácnějším druhům řadíme pěnici vlašskou, tuhýka obecného, strakapouda malého, rehka zahradního nebo ledňáčka říčního. Z plazů se vyskytují zejména užovka obojková, slepýš křehký a ještěrka obecná. Obojživelníky zastupují běžné druhy jako ropucha obecná, skokan hnědý a ty vzácnější např. ropucha zelená nebo rosnička zelená. V Bečvě žije kolem 10 druhů ryb, nejvíce zastoupenými druhy jsou např. parma obecná, ouklejka pruhovaná, jelec tloušť, pstruh obecný apod.

Na území obce se vyskytují dvě chráněná území – Přírodní památka Jarcovská kula a Přírodní památka Bražiska.

1.2 Ekonomicko-sociální charakteristika

V obci zajišťuje vzdělávání základní a mateřská škola. Působí spolu jako jedna organizace sídlící v centru Jarcové. Budova školy byla v roce 2014 zrekonstruována a nově byla přistavena jedna třída mateřské školy společně s tělocvičnou. Základní škola je určena pro 1. stupeň a v současné době ji navštěvuje přibližně 40 žáků. Kapacita mateřské školy je 30 dětí.

Co se týče služeb, v budově obecního úřadu se nachází menší knihovna, kadeřnictví, čalounictví, restaurační zařízení „Hospoda pod Jarčovskou kulú“, mimo kulturního domu pak restaurace na Hřišti, Restaurace za vodů - a mimo jiné také velký sál, ve kterém se konají různé společenské události. Poblíž je umístěn také obchod s potravinami a smíšeným zbožím. Mezi další firmy na území obce se

řadí Českův mlýn, který má více jak osmdesátiletou tradici a mele se tam bio mouka. Dále pak společnost OSTAX s.r.o. vyrábějící dřevěné brikety nebo GAVENDA POLYSTYRÉN a.s., která vyrábí pěnový polystyrén a systémy pro zateplování budov.

Ze zdravotnického hlediska obec nedisponuje žádným zdravotním centrem, ale v blízkosti se nachází Nemocnice Valašské Meziříčí, která poskytuje veškerou nutnou lékařskou péči.

Společenský i kulturní rozvoj v obci přináší několik spolků. Tělovýchovná jednota Sokol disponuje aktivními celky kopané pro různé věkové kategorie a dále se její členové věnují volejbalu, nohejbalu a tenisu. V obci mají zázemí v podobě fotbalového hřiště, které je součástí multifunkčního sportovního areálu. Dále se zde nachází 3 tenisové kurty a hřiště na plážový volejbal. Součástí areálu, který prošel v roce 2009 rekonstrukcí, je také restaurační zařízení, pergola s altánem a dětské hřiště.

Sbor dobrovolných hasičů pomáhá obci především v krizových situacích jako jsou požáry a povodně, ale věnuje se také požárnímu sportu napříč věkovými kategoriemi. Někteří družstva již několikrát úspěšně reprezentovala obec na Mistrovství České republiky v požárním sportu, čímž ji velmi proslavila nejen ve Zlínském kraji a širokém okolí.

Divadelní soubor Nová Snaha je složen z ochotníků, kteří navázali na dřívější tradici divadla v obci, která má kořeny již v roce 1906. V novodobé historii odehráli několik her, včetně vlastních a sklidili úspěch i v partnerské obci Koš na Slovensku.

Obec je napojena na dopravní síť výlučně silniční dopravou, železniční trať ji neprochází. Nejbližší železniční stanice jsou v obcích Bystřička a Brňov. Obcí vede spojovací silnice III. třídy, která navazuje na státní silnici I. třídy č. 57 ze Vsetína do Valašského Meziříčí. S touto státní silnicí je Jarcová spojena mostem a třemi lávkami přes Vsetínskou Bečvu. Se spádovými oblastmi okresu Vsetín je základní dopravní spojení vytvářeno výhradně pravidelnými autobusovými linkami.

Z pamětihodností zde můžeme najít dřevěnou zvonici z roku 2000, která byla postavena k příležitosti přelomu tisíciletí, anebo pískovcový kříž (pravděpodobně z roku 1832), který byl v roce 2002 prohlášen za kulturní památku.

Kolem řeky můžeme najít cyklostezku s názvem Bečva, která je součástí rozsáhlé trasy v tomto okrese.

2 ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA

Získaná data pochází ze statistik Českého statistického úřadu. K 1.1.2017 žilo v obci 848 obyvatel a na konci roku 2017 (tj. 31.12.) žilo v obci 835. (Český statistický úřad, 2019)

2.1 Obyvatelstvo

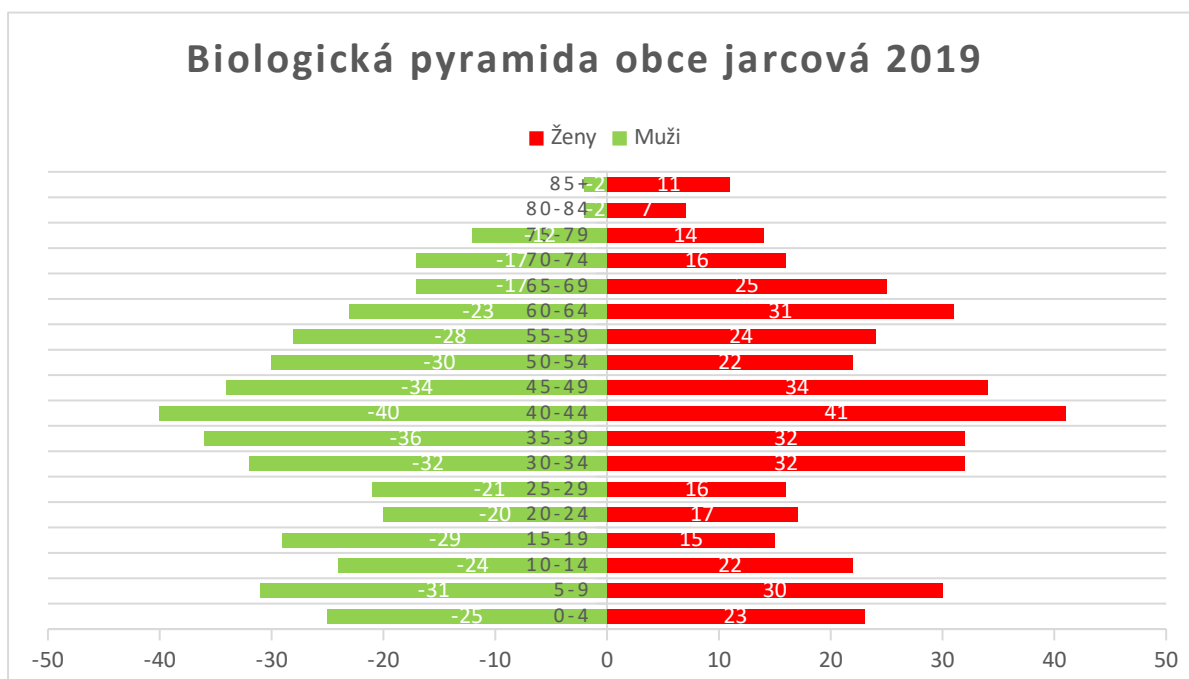
Na konci roku 2019 žilo v obci 423 mužů a 412 žen. Průměrný věk v obci činí 39,9 roku. Přesněji u mužů 38,1 let a u žen 41,7 let. Dle Českého statistického úřadu je věková struktura obyvatelstva následovná:

- 0 – 14 let: 155 obyvatel
- 15 – 64 let: 557 obyvatel
- 65 a více let: 123 obyvatel

(Český statistický úřad, 2019)

Střední stav obyvatelstva k 1.7.2017 činí 841,5. Tuto hodnotu lze získat výpočtem z následujícího

$$\text{vzorce } P' = \frac{P_0 + P_1}{2} = \frac{848 + 835}{2} = 841,5.$$

3 PLÁN ROZVOJE OBCE

- Komplexní řešení a revitalizace okolí kulturního domu a obecního úřadu - včetně vybudování návsi.
- Úprava prostor v KD pro využití obecních potřeb, školy a místních spolků a příspěvkových organizací.
- Rekonstrukce elektroinstalace v budovách kulturního domu a obecního úřadu.
- Rekonstrukce sociálních zařízení v budovách obecního úřadu a kulturního domu.
- Rekonstrukce obložení stěn sálu KD.
- Rekonstrukce dřevěných chatek v zahradě kulturního domu.
- Odkanalizování zbylé části obce.
- Oprava dešťové kanalizace.
- Rekonstrukce obecního prameniště vody, úprava jejího okolí a vybudování odběrného místa z tohoto zdroje.
- Napojení rodinných domů a chat na rozvod pitné vody.
- Výkup pozemku p.č. 98/1, 99/2, 162/2 k.ú. Jarcová v centru obce, které bezprostředně souvisí s pozemky ve vlastnictví obce.
- Rekonstrukce kotelny v Základní a mateřské škole Jarcová.
- Snížení energetické náročnosti budovy ZŠ a MŠ Jarcová.
- Oprava zpevněných ploch, zídek, plotů a hospodářské budovy ZŠ a MŠ Jarcová.
- Vybudování zařízení pro sběr dešťové vody ze střechy kulturního domu č.p. 230 a 200.
- Úprava křižovatky silnic I/57 a III/05724, včetně vybudování chodníků, přechodu pro chodce k nově budovanému dopravnímu terminálu v obci Bystřička.
- Výkup pozemků pod komunikacemi v obci.
- Snížení energetické náročnosti budovy kabin č.p. 231 v areálu sportoviště.
- Obměna dopravního značení v obci.
- Obnova pozemních komunikací v obci.
- Zbudování odpočinkových míst v obci – instalace laviček, stojanů na kolo apod.
- Vybudování dětského hřiště v přírodním stylu včetně školní zahrádky.
- Oprava pěších lávek přes řeku Bečvu.
- Rekonstrukce lokálního výstražného a informačního systému v obci.
- Vypracování digitálního povodňového plánu obce.
- Vybudování protipovodňové ochrany obce.
- Rekonstrukce veřejného osvětlení.